

роки. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text>

2. Телетов О.С. Маркетингові дослідження: навчальний посібник для ВНЗ. Київ: Знання України, 2019. 299 с.

3. Onyshchenko S.V., Hlushko A.D. Additive deterministic models of enterprises activity financial results factor analysis. *Економічний розвиток держави та її соціальна стабільність*: мат-ли III Міжнар. наук.-практ. конф., 15 трав. 2019 р. Ч. 1. Полтава: ФОП Пусан А.Ф., 2019. С. 30-32 (359 с.)

4. Маркетингові дослідження: навч. посіб. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2020. 136 с.

УДК 336.3

Іванов Юрій Юрійович, студент,

Науковий керівник: Свистун Людмила Анатоліївна, к.е.н., доцент

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(Україна)*

ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВ: ВИВЧЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ

Кроки України щодо вступу до Європейського Союзу передбачають, крім іншого, заходи і імплементації норм загальноєвропейського законодавства у вітчизняну практику, зокрема, й у сфері оподаткування. А також уніфікації принципів і підходів щодо формування податкових бюджетних надходжень.

У країнах ЄС одним з найсуттєвіших джерел податкових надходжень є податок на прибуток господарюючих суб'єктів. Корпоративний податок або податок на прибуток — це податок на прибуток юридичних осіб. Основою для обчислення податку є внутрішній і зовнішній дохід підприємства. Усі європейські країни оподатковують корпоративний дохід, проте розбіжності у встановленні максимальних граничних ставок податків є достатньо суттєвими. На рис. 1. зображено максимальні податкові ставки на прибуток в країнах Європейського Союзу.

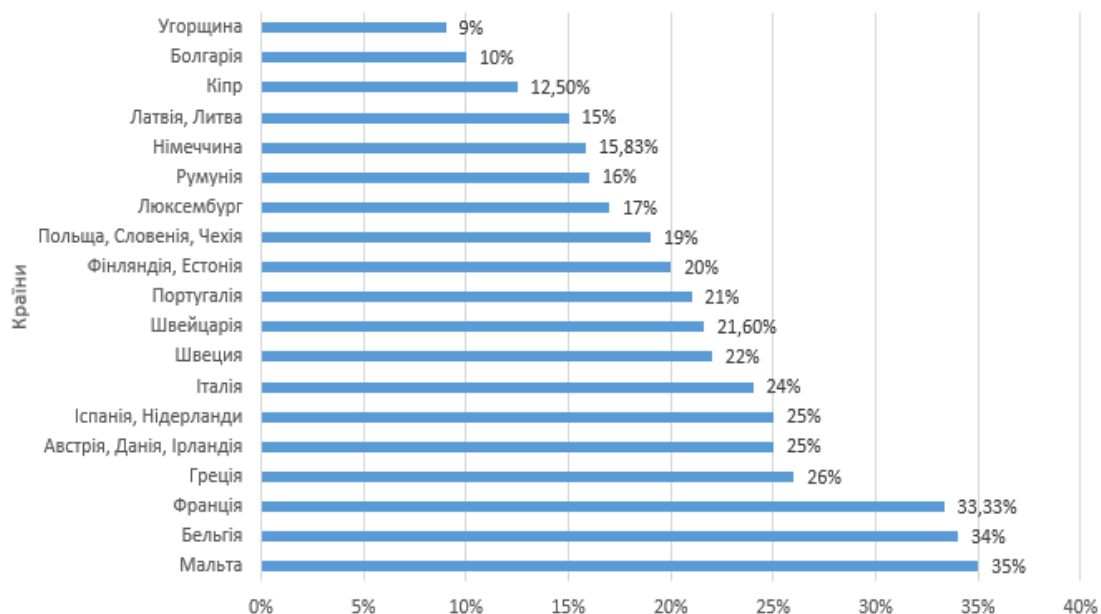

Рис. 1. Максимальні ставки податку на прибуток в Європейському Союзі [1]

Так, на Мальті, у Бельгії та у Франції податки на прибуток найвищі і досягають відповідно 35 %, 34 % і 33,3 %. Найліберальнішими в оподаткуванні прибутку

підприємств є Угорщина та Болгарія: максимальні ставки даного податку складають 9% в Угорщині і 10 % у Болгарії.

Для підприємств малого та середнього бізнесу у деяких країнах ЄС діють спрощені системи оподаткування та встановлені знижені ставки податку на прибуток, зокрема: у Франції ставка податку на прибуток складає 33,33 % і застосовується до компаній зі щорічним оборотом від 250 млн євро. Для компаній з оборотом до 250 млн євро діє ставка 31 %; знижена ставка податку 28 % застосовується до перших 500 тис. євро отриманого прибутку.

У Португалії при стандартній ставці 21% додатково нараховується муніципальна надбавка 1,5 %. До підсумкової суми додається державна надбавка, яка залежить від обсягу доходу – 0% (якщо дохід до 1,5 млн євро), 3 % (якщо дохід 1,5 — 7,5 млн євро) і 5 % (якщо дохід більше 7,5 млн євро). Це означає, що максимальна ставка буде дорівнювати 31,5% при умові, що дохід компанії перевищить 7,5 млн євро. Середньоєвропейська ставка податку на прибуток підприємств становить 18,7 % — це нижче середньосвітових 22,8 %.

Якщо розглядати Україну, то відповідно до Податкового кодексу базова (основна) ставка податку на прибуток в Україні становить 18% [2]. Одночасно з базовою ставкою під час провадження страхової діяльності резидентами визначено ставки податку на дохід за окремими договорами страхування у розмірах 3% і 0%. Під час провадження букмекерської діяльності, діяльності з випуску та проведення лотерей, азартних ігор (у тому числі казино) ставка податку на дохід встановлюється у розмірі 10% і 18%. Ставки 0%, 4%, 6%, 12%, 15% і 20% застосовуються до доходів нерезидентів та прирівняних до них осіб із джерелом їх походження з України.

Проте ефективність податків залежить не лише від рівня діючих ставок. Можемо спостерігати що податкові системи країн, у яких рівень життя високий, функціонують таким чином, щоб цьому сприяти. Можна взяти за приклад Швецію. Їх система податкової звітності надзвичайно прозора. Наприклад, якщо ви знаєте ім'я, прізвище та адресу проживання будь-якої людини, то можете отримати дані про її доходи онлайн. Але для цього треба ідентифікуватися в системі – і тоді ця людина отримає повідомлення, що такий-то громадянин зробив запит про його доходи.

Окрім того, що високі податки в країнах Північної Європи сприяють економічній рівності в суспільстві, вони є основою державної політики, оскільки саме з цих коштів Scandinavian Welfare States фінансують програми соціального забезпечення для своїх громадян. У такий спосіб за рахунок отриманих коштів від перерозділеного оподаткування фінансується освіта, охорона здоров'я, здійснюються інші соціальні виплати. При цьому кожен громадянин має рівний доступ до послуг, які надаються.

Соціальна держава або «welfare state» – основа чинної моделі розвитку Швеції, де держава відіграє ключову роль у забезпеченні соціального та економічного добробуту для своїх громадян. Наразі скандинавська модель соціально-економічного розвитку хоч і не є настільки ефективною, як 30-40 років тому, проте продовжує демонструвати гарні результати, забезпечуюючи своєму населенню високий рівень життя.

Реалізуючи скандинавську модель в інших країнах, варто враховувати стан економіки та особливості національної культури й менталітету: від цього залежатиме загальна ефективність нововведень. В Україну таку модель буде важко запровадити. Але окремі її елементи, зокрема прозорість, суб'єктоорієнтований підхід, ефективне адміністрування могли б покращити життя наших громадян.

Література

1. European Commission. URL: https://ec.europa.eu/taxation_customs/tedb/index.html
2. Податковий кодекс України: Закон України від 02.05.2010 р. № 2755/VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>